

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău – G. Plămădeală

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Vascan, S. Arnaut, Iu. Cotruță

Î N C H E I E R E

06 mai 2015

mun. Chișinău

**Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție**

în componența:

Președintele completului,

judecătorul:

Judecători:

Ala Cobăneanu,

Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinând chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Dîrțu împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și a Procuraturii Generale cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin condamnare ilegală,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de către Petru Dîrțu și Ministerul Justiției, s-a menținut fără modificări hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

C O N S T A T Ă :

La 17 septembrie 2013 Petru Dîrțu s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și a Procuraturii Generale, solicitînd obligarea procurorului care a exercitat urmărirea penală sau procurorul ierarhic superior de a-i aduce scuze oficiale în numele statului, încasarea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că prin ordonanța procurorului în Procuratura sec. Ciocana mun. Chișinău din 22 mai 2006 Petru Dîrțu a fost pus sub învinuire în contumacie, fiindu-i incriminată vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187, alin.(2), lit.b), f) CP, adică jaful săvîrșit de două sau mai multe persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din cadrul judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 23 mai 2006 în privința lui Petru Dîrțu a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest cu eliberarea mandatului de arest pe un termen de 30 zile din momentul reținerii.

Aflînd că este căutat de către organele de poliție, la 22 iunie 2006 reclamantul s-a prezentat benevol la Comisariatul de Poliție Ciocana, unde în baza procesului verbal din aceeași dată a fost reținut. Măsura preventivă arestul aplicată în privința lui Petru Dîrțu la 30 iunie 2013 a fost revocată, fiind înlocuită prin ordonanța procurorului în Procuratura sec. Ciocana mun. Chișinău cu obligația de a nu părăsi localitatea.

La 23 iunie 2006 i-a fost adusă la cunoștință ordonanța procurorului în Procuratura sec. Ciocana mun. Chișinău din 22 mai 2006, prin care a fost pus sub învinuire în baza art.187, alin.(2), lit.b), f) CP. În cadrul audierii în calitate de învinuit Petru Dîrțu nu a recunoscut vina incriminată, indicînd că în perioada 02 februarie 2006 – 01 mai 2006 se afla în or. Moscova, Federația Rusă.

Prin sentința judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 decembrie 2006 Petru Dîrțu a fost achitat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.187, alin.(2), lit.f) CP, deoarece fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin decizia din 19 aprilie 2007, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 octombrie 2007 a admis apelul declarat de procuror, a casat sentința atacată și a pronunțat o nouă soluție, prin care Petru Dîrțu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.187, alin.(2), lit.f) CP și aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Prin hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2007 a fost admis recursul în anulare, declarat de avocatul Ion Cernolev în interesele inculpatului Petru Dîrțu, s-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 10 octombrie 2007 și decizia Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2007 cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2013, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca fiind nefondat și menținută fără modificări sentința judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 04 decembrie 2006.

În opinia reclamantului, prin punerea nejustificată sub învinuire în comiterea infracțiunii de jaf prevăzut de art.187, alin.(2), lit.f) CP și condamnarea ilegală de către Curtea de Apel Chișinău la 3 ani închisoare cu executare a fost supus unui tratament tendențios, abuziv și degradant din partea organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor de judecată, i-a fost atinsă onoarea, demnitatea și reputația profesională, precum și încălcat dreptul la un proces echitabil, fapt pentru care Petru Dîrțu se consideră îndreptățit de a solicita repararea prejudiciului material și moral cauzat prin

acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată naționale.

Prin hotărîrea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2014 acțiunea lui Petru Dîrțu a fost admisă parțial. S-a obligat procurorul, care a exercitat urmărirea penală sau procurorul ierarhic superior să aducă scuze oficiale în numele statului lui Petru Dîrțu conform procedurii stabilite de art.12 al Legii 1545-XIII din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. S-a încasat de la bugetul de stat în beneficiul lui Petru Dîrțu suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 4000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest pretențiile au fost respinse.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 20 iunie 2014 Ministerul Justiției a contestat-o, solicitînd în principal casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă acțiunea reclamantului sau să fie modificat cuantumul prejudiciului moral acordat de către prima instanță.

La 23 iunie 2014 a depus cerere de apel împotriva hotărîrii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2014 și avocatul Mihail Barbaroș în interesele lui Petru Dîrțu, solicitînd casarea parțială a soluției primei instanțe în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 ianuarie 2015 apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Petru Dîrțu au fost respinse cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că reclamantul, urmare a acțiunilor ilegale a organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată, prin recunoașterea vinovăției în comiterea unei inracțiuni grave, condamnarea la o pedeapsă cu privațiune de libertate pe un termen de trei ani, a suferit un prejudiciu moral. Procesul penal s-a aflat pe rolul instanțelor de judecată o perioadă de șapte ani. În privința sa a fost pornit dosar de căutare, inclusiv internațională. Petru Dîrțu s-a aflat în custodia poliției o perioadă de 4 zile în Republica Moldova și a Interpolului, a fost constrîns să ducă un mod de viață ascuns, neputînd intra pe teritoriul Republicii Moldova, fiindu-i încălcat dreptul la libera circulație. Astfel, cuantumul prejudiciului stabilit de instanță este echitabil, rezonabil și corespunde suferințelor morale ale reclamantului.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 04 martie 2015 Ministerul Justiției a declarat recurs, solicitînd în principal casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să fie respinsă acțiunea reclamantului sau să fie modificat cuantumul prejudiciului moral acordat de către instanțele ierarhic inferioare.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel în mod nejustificat și neîntemeiat a dispus încasarea prejudiciului moral în cuantumul indicat, în condițiile

în care pricina nu a fost examinată sub toate aspectele și s-a acordat o apreciere eronată probelor anexate la materialele cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 21 ianuarie 2015 a fost recepționată de recurent la data de 12 februarie 2015 (f.d.108-122, 129).

Recursul declarat la 04 martie 2015 se consideră a fi depus în termen.

Verificând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia că recursul declarat de către Ministerul Justiției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Astfel, recurentul a invocat că instanța de apel a emis decizia cu interpretarea și aplicarea eronată a normei materiale, a dat o apreciere arbitrară probelor, fapt ce a atribuit o soluție greșită litigiului dedus instanței spre judecare.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reieșind din prevederile art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Examinând argumentele cererii de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursul înaintat Ministerul Justiției împotriva deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC al RM.

Potrivit celor expuse, în temeiul art. 432, 433, 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

D I S P U N E :

Se consideră inadmisibil recursul, declarat de către Ministerul Justiției, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 ianuarie 2015, în pricină civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Petru Dîrțu împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor și a Procuraturii Generale cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin condamnare ilegală.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Dumitru Mardari

Maria Ghervas